

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
DENİZ BİLİMLERİ ve İŞLETMECİLİĞİ ENSTİTÜSÜ

LİSANSÜSTÜ TEZLER İÇİN
BENZERLİK RAPORU ALINMASI VE KULLANILMASINA İLİŞKİN
UYGULAMA ESASLARI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Dayanak

Amaç

MADDE 1- Bu Uygulama Esaslarının amacı, İstanbul Üniversitesi Deniz Bilimleri ve İşletmeciliği Enstitüsü Lisansüstü Programlarında yazılan tüm tezlerin, tez savunma sınavı öncesi jüri üyelerine dağıtılan nüshalarında ve başarılı bulunan tezlerin Enstitüye teslim edilen ciltlenmiş ve elektronik nüshalarında “Ek” olarak yer alması gereken "Tez Çalışması Benzerlik Raporu" alınmasına ve kullanılmasına ilişkin esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- Bu Uygulama Esasları; İstanbul Üniversitesi Deniz Bilimleri ve İşletmeciliği Enstitüsüne bağlı ana bilim dallarında yürütülen tezli lisansüstü programlarına ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3- Bu Uygulama Esasları;

- (1) **4/11/1981 tarihli** ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü maddesine,
- (2) **25/12/2014 tarihli** YÖK Genel Kurul Toplantısında görüşülerek karara bağlanmış olan Lisansüstü Programların Açılması ve Yürütülmesine Dair İlkelere,
- (3) **20/04/2016 tarihli** ve 29690 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan YÖK Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği’ne,
- (4) **08/09/2016 tarihli** 29825 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İstanbul Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği’ ne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Esaslarda geçen;

- a) Ana bilim/Ana sanat dalı: 08/09/2016 tarihli ve 29825 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinde enstitüler için tanımlanan

enstitüde programı bulunan ve programın yürütülmesinden enstitüye karşı sorumlu olan Ana bilim/Ana sanat dalını,

b) İntihal: Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermeyi,

c) Danışman: Öğrenciye akademik çalışmalarda rehberlik yapmak üzere görevlendirilen öğretim üyesini,

ç) Enstitü: İstanbul Üniversitesi Deniz Bilimleri ve İşletmeciliği Enstitüsü,

d) Enstitü yönetim kurulu: İstanbul Üniversitesi Deniz Bilimleri ve İşletmeciliği Enstitüsü yönetim kurulu,

e) Program: Enstitü Ana bilim dallarında yürütülen lisansüstü eğitim-öğretimi,

f) Tez çalışması: Tezli yüksek lisans ve doktora eğitiminin amacına yönelik olarak hazırlanan bilimsel bir çalışmayı,

g) Öğrenci: Lisansüstü eğitim-öğretim için kayıt yaptırmış olan tezsiz yüksek lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencisini,

h) Yüksek Lisans Tezi: öğrencinin bilimsel araştırma yaparak bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme, yorumlama yeteneğini kazanma ve geliştirmeyi amaçlayan bilimsel çalışmayı,

i) Doktora Tezi: öğrencinin bilimsel araştırma yaparak bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme, yorumlama yeteneğini kazanma ve geliştirmeyi amaçlayan bilimsel çalışmayı

i) Üniversite: İstanbul Üniversitesini tanımlar.

İKİNCİ BÖLÜM

Lisansüstü Tezlere ait Benzerlik Raporlarının Alınması ve Kullanılmasına

İlişkin Esaslar

Benzerlik Raporunun Alınması

MADDE 5-

(1) Öğrenci, Lisansüstü Tezine ait benzerlik ön incelemesini başlatabilmek için tezin yalnızca kapak sayfası, Türkçe ve İngilizce özet, giriş ve amaç, genel bilgiler, materyal-metot, bulgular, tartışma ve sonuç bölümlerinden oluşan kısmını tek bir “word belgesi” olarak (.doc veya .docx) ve dosya adı “tezin başlığı” olacak şekilde CD içerisinde “**Tez Benzerlik İnceleme Raporu Başvuru Formu**” ile beraber enstitü öğrenci işleri sorumlusuna teslim ederek başvurusunu yapar. Tez benzerlik incelemesi, danışmanın bilgisi dahilinde İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi tarafından sağlanan İntihal Tespit Programı kullanılarak yapılır. Kapak sayfası danışman tarafından **imzalanmamış** tezler Benzerlik Raporu için İntihal Tespit Programına yüklenmez.

(2) İntihal Tespit Programı'na yüklenen dosyanın raporlanmasında, uygulanması gereken filtreleme seçenekleri aşağıdaki şekildedir:

- Kaynakça hariç,
- Alıntılar hariç,
- Beş kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

(3) Program menüsünde bulunan diğer filtreleme seçenekleri raporlamaya dâhil edilmez.

(4) Raporlama işlemi tamamlandıktan sonra, tezin tam başlığı, öğrencinin ad-soyad bilgisi ve dosyanın toplam sayfa sayısını gösterecek ekran görüntüsü elektronik ortamda kayıt edilip çıktısı alınır. Tez Benzerlik Raporu kutucuğunda değerlendirme sonucu yüzde (%) olarak görüntülenir.

(5) İntihal Tespit Programı tarafından nihai raporu (pdf formatında), Enstitü Öğrenci İşleri Birimi tarafından, danışman ve öğrencinin e-posta adreslerine gönderilir.

Tezlere Ait Benzerlik Raporunun Tez Savunma Sınavı Öncesinde Kullanılması

MADDE 6-

(1) Tezin intihal kapsamı dışında değerlendirilmesi için **benzerlik oranının % 20 ve altı** olması gerekir (*İ.Ü. Deniz Bilimleri ve İşletmeciliği Enstitüsünün 06.12.2017 tarih ve 20 sayılı Yönetim Kurul Kararıyla*).

(2) İntihal Tespit Programı tarafından yapılan raporlama işlemi sonrası kaydedilmiş olan ekran görüntüsünde yüzdeler olarak belirtilen “benzerlik oranı”, raporlamaya tabi tutulmuş olan dosyanın “toplam sayfa sayısı” ve raporlama işleminin yapıldığı “tarih” bilgisi, **Yüksek Lisans /Doktora Tez Benzerlik Raporu Uygunluk Formuna** işlenir.

(3) Benzerlik oranının % 20'nin üzerinde olması durumunda, benzer olan kısımların düzeltilmesi amacı ile Tez Benzerlik Raporu öğrenciye teslim edilir. Bu konuda tüm sorumluluk öğrenci ve danışmanına aittir. Gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra öğrenci ikinci kez Tez Benzerlik Raporu almak için Madde 5(1) de belirtilen prosedür uygular. Bu incelemeden de benzerlik oranının % 20'nin üzerinde olması durumunda, Tez danışmanı benzerlik sınırının aşılma gerekçesini bir rapor hazırlayarak Enstitü Yönetim Kuruluna sunar.

(4) Öğrenciler tarafından jüriye sunulan akademik çalışmalarda benzerlik oranının Uygulama Esaslarında belirtilen oranın altında olması, çalışmalarda intihal olmadığı anlamına gelmez. Benzerlik oranı bu oranın altında olsa bile, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ve Tez Yazım Kılavuzundaki gerekli atıf ve alıntı usullerine uyulması gerekmektedir. Bu kurallara uyulmaması halinde bundan doğacak sorumluluk öğrenci ve tez danışmanına aittir.

(5) Tez Savunma Sınavına girecek öğrencilerin, jüri üyelerine dağıtacakları tez nüshalarının ekinde; İntihal Tespit Programı tarafından oluşturulan nihai rapor ile bu rapor esas alınarak hazırlanmış, danışman tarafından onaylanmış ve imzalanmış olan Yüksek Lisans /Doktora Tez Benzerlik Raporu Uygunluk Formunun verilmiş olması zorunludur.

Tezlere Ait Benzerlik Raporunun Tez Savunma Sınavı Sonrasında Kullanılması

MADDE 7-

(1) Tez savunma sınavı sonrasında jüri üyeleri tarafından tez hakkında “düzeltme” kararı verilmesi ve/veya tez içeriğinde değişikliklerin yapılmış olması halinde, tezde yapılmış son değişiklikleri içeren dosya kullanılarak benzerlik raporu bu Uygulama Esaslarına göre tekrar alınmalıdır.

(2) Benzerlik nihai raporu verilerinde veya sınav jüri üye/üyelerinin somut belgeler ile gerçek bir intihalin tespiti halinde Tez, gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere Enstitü Yönetim Kuruluna gönderilir.

Tez Çalışması Benzerlik Raporunun Mezuniyet İşlemlerinde Kullanılması

MADDE 8-

(1) Tez Savunma sınavı sonrasında başarılı bulunan öğrenci tarafından, mezuniyet işlemleri için, **Tez Benzerlik Raporu** ve **Tez Benzerlik Raporu Uygunluk Formunun** bir nüshası Enstitü Öğrenci İşleri Birimine teslim edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Yürütme

MADDE 9-

Bu Uygulama Esaslarını İstanbul Üniversitesi Deniz Bilimleri ve İşletmeciliği Enstitüsü Müdürlüğü yürütür.

Geçerlilik Tarihi

MADDE 10-

Bu Uygulama Esasları, İstanbul Üniversitesi Deniz Bilimleri ve İşletmeciliği Enstitüsü Yönetim Kurulunda kabul edildiği tarih itibarıyla yürürlüğe girer.